

**BUSINESS
JOENSUU**

J **WITH** E

KOIDANVAARAN KIVITEOLLISUUSALUEEN KEHITTÄMINEN

Ilomantsin valtuusto 11.4.2022

Tuomo Roivas ja Pauliina Pikkujäämsä

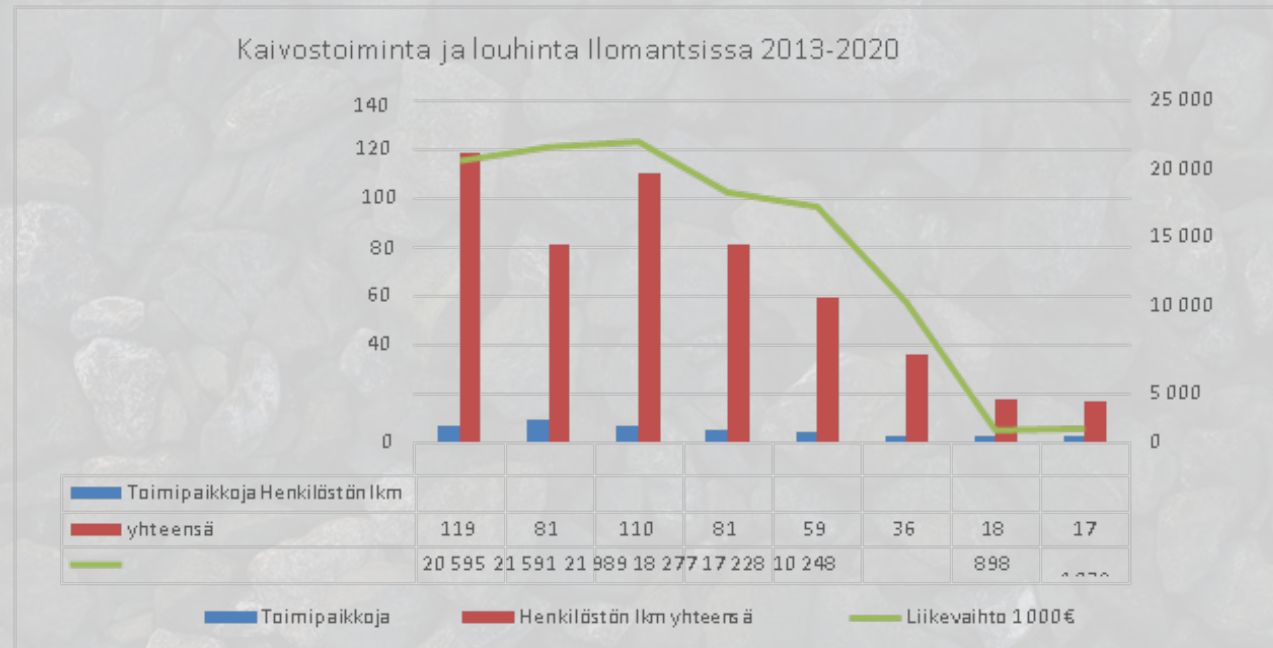
Business Joensuu

Ramboll Finland Oy, Sami Ruotsalainen
ja Eero Salminen

Kiviteollisuudesta tukijalka Ilomantsille

1. Kaivostoiminta ja luonnonkiviteollisuus Ilomantsissa on jälleen kasvu-uralla

- Liikevaihto on tippunut 2010-luvun alkupuolen 20 miljoonan euron liikevaihtoluokasta noin yhden miljoonan vuotuisen liikevaihtoon.
- Kaivostoiminta ja louhinta Ilomantsissa on ollut laskusuuntainen vuoden 2015 huippuvuodesta lähtien. Vuosina 2019-2020 kaivostoiminnan ja louhinnan toimipaikkoja oli Ilomantsissa 3 kpl, jotka työllistivät hieman alle 20 henkilöä.
- 2022 toiminta kasvanut ja kaivostoiminta ja luonnonkiviteollisuus työllistää n. 20-30 ihmistä

Kaivostoiminta ja louhinta Ilomantsissa 2013-2020.

Lähde: Tilastokeskus toimialoittainen yritystietopalvelu, yritysten toimipaikat kunnittain, Toimialaluokka B – Kaivostoiminta ja louhinta.

Kiviteollisuudesta tukijalka Ilomantsille

2. Kunnan elinkeinostrategian mukaisesti yritysten kehittäminen perustuu alueen luontaisille vahvuuksille

- Jotta toiminta on aluetaloudellisesti merkittävää se vaatii uusia investointeja ja uutta yritystoimintaa
- Uutta liiketoimintaa kiviaineksen louhinnan ja jalostamisen sekä arvoverkostojen kehittymisen tuloksena

3. Investorit ja yritykset liikkuvat raaka-aineen, markkinoiden ja osaajien perässä

- Alueen pitää kehittyä, jotta se houkuttelee investointeja ja voi tarjota kannattavan liiketoiminnan edellytykset investoreille

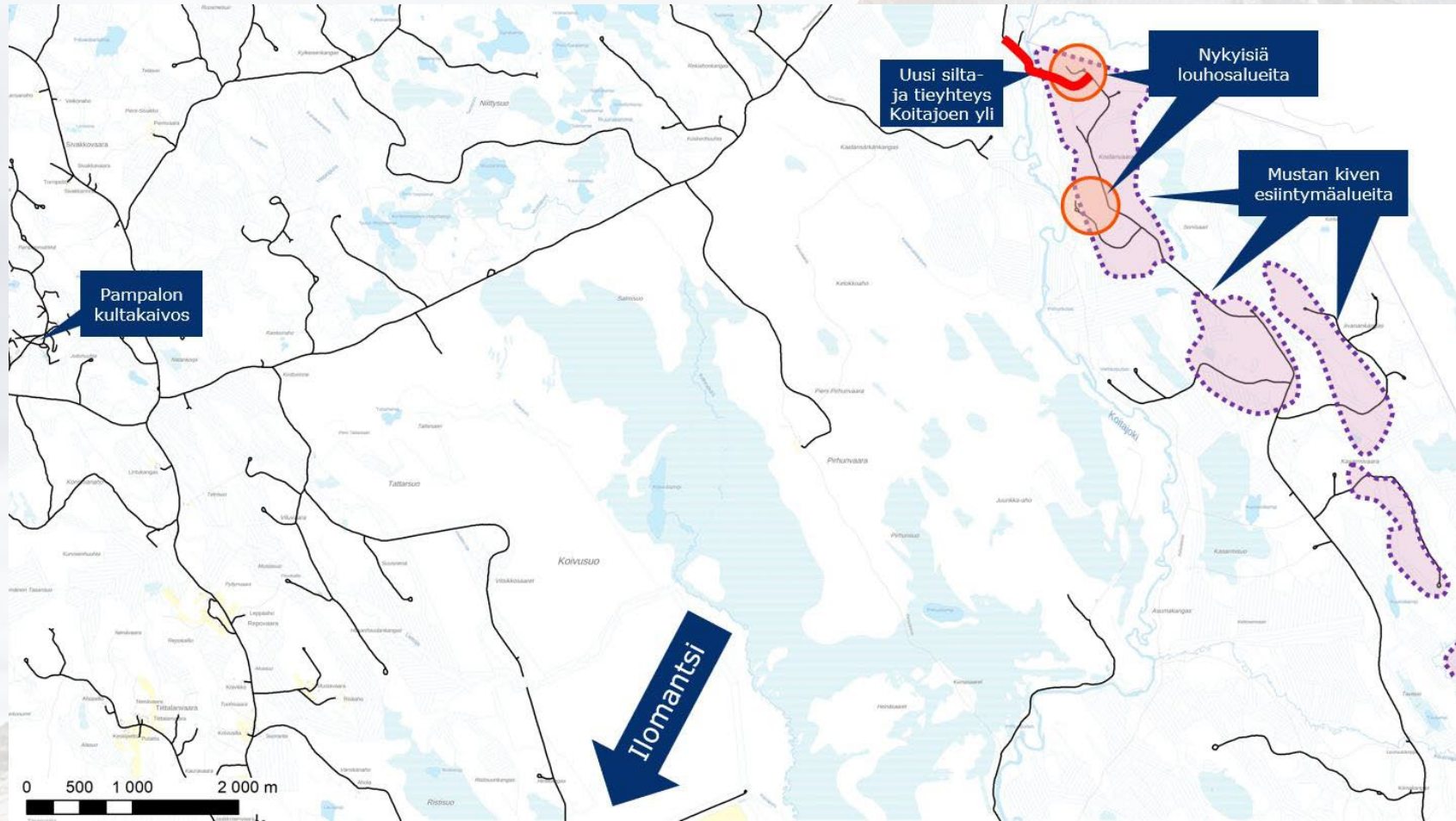
-> Selvityksen tavoitteena on esittää perustelut sille, miksi siltayhteyden rakentaminen on aluetaloudellisesti järkevää

- Yritysnäkökulma; Ilomantsin Kivituote Oy ja TG Granit Oy sekä GTK:n näkemys tilanteeseen.

Lähtökohta teollisuusalueen kehittämiseksi

- Lähellä Venäjän rajaa, Ilomantsin Koidanvaaran alueella sijaitsee laadukas mustan kiven esiintymä
- Nykytasolla kiviainesta kuljetetaan n. 60 rekkalastia/vuosi
- Kasvava tuotanto merkitsee kuljetusmäärien kasvua, esim. raidesepeleli
- Kunnan päätöksenteossa on ollut esillä logistisen yhteyden parantaminen siltayhteyden toteuttamisen kautta
- Kasvava rekkaliikenne halutaan pois matkailutieltä
- Kuljetuksen varmuus paranee sillan myötä, euromääräinen hyöty matkan lyhentymisestä on maltillinen
- Siltahankkeen ja tarvittavan tiehankkeen kustannusarvio on yht. n. 490 000 eur

Uuden silta- ja tieyhteyden sijoittuminen suhteessa tieverkkoon ja mustan kiven esiintymäalueisiin

Aluetaloudelliset plussat ja miinukset

Hyödyt ja mahdollisuudet	Haasteet ja riskit
Koidan mustan kiven kysyntä on kovaa	Kiven louhinta on kallista ja iso osa menee sivukiveksi
Louhimoreservien nykytuotannon volyyymi merkittävä	Sivukivien kuljetuskustannukset ovat korkeat
Varannot mahdollistavat tuotannon lisäämisen uusilla myyntinimikkeillä	Ilmasto-olosuhteet asettavat haasteita louhinnalle
Lupien saaminen helpompaa kiitos sijainnin	Osaavan työvoiman saanti ja pitäminen
Kiveä riittää louhittavaksi useaksi vuosikymmeneksi	Nykyinen geopoliittinen tilanne
Viranomaisen lupa sillan rakentamiseen olemassa	Kaikkeen kysyntään ei pystytä vastaamaan

Työpaikkojen kasvun skenaariot.

Skenaario	Työpaikat Louhinta	Työpaikat Jalostus	Työpaikat Raidesepeli/murske	Työpaikat Muut (esim. matkailu, kuljetukset)	Työpaikat yhteensä	Verotulot vuosittain**
Nykytilanne säilyy	4	5			9	23 t€
Pienen kuihtumisen skenaario	3	3			6	16 t€
Pienen kasvun skenaario*	5	7		2	14	36 t€
Ison kasvun skenaario*	8	10	4	4	26	68 t€

*Kasvun skenaariot pohjautuvat haastatteluissa saatuihin näkemyksiin henkilömäärän kasvusta toiminnoittain.

**Verotulot on arvioitu työpaikkojen määrän ja kuntakohtaisen keskimääräisen kunnallisverotulon (vuonna 2018 n. 2600 €/asukas, lähde: tutkiahallintoa.fi) tulona.

Johtopäätökset

- Tulevaisuuden kannattava kokonaisuus muodostuu: pääkivituotteet, sivukivet ja toimitusvarma ja kustannustehokas logistiikka
- Silta- ja tieyhteyden toteuttaminen on panostus alueen kiviteollisuuden kehittämiseen pitkällä aikavälillä
 - Liiketoiminnan kehittyessä investoinnin takaisinmaksuaika 10-15 vuotta
- Venäjän ja Ukrainan sota aiheuttaa markkinassa suurta epävarmuutta mikä vaikuttaa vääjäämättä yritysten investointeihin ja sijoittumiseen sekä hankkeen toteutusaikatauluun
- Alueen ja sen infran kehittäminen on perusteltua kun markkina- ja taloustilanne normalisoituvat
- **Mikä on Ilomantsin elinkeinokärki joka houkuttelee alueelle uusia yrityksiä ja investointeja?**

tuomo.roivas@businessjoensuu.fi

pauliina.pikkujamsa@businessjoensuu.fi